

*„Nauczanie jest nie tylko pracą, jedną z najcięższych, jest to przy tym sztuką wzniosłą i twórczą,
bo ma za zadanie stworzenie człowieka pełnego, doskonałego człowieka.”*

Kornel Makuszyński

**PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
REALIZOWANY W ROKU SZKOLNYM 2024/2025**

PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Karta Nauczyciela

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Statut Szkoły Podstawowej nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kornela Makuszyńskiego w Mławie
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022r w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2022r., poz. 645 ze zm.)

WPROWADZENIE

Program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia wnioski z przeprowadzonej diagnozy potrzeb wychowawczych i środowiskowych społeczności szkolnej. Zawiera całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb uczniów – zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

WYCHOWANIE to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania.

Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka. Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości.

PROFILAKTYKA Proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Program zawiera dwa rodzaje profilaktyki:

- pierwszorzędową – skierowaną do wszystkich uczniów i ich rodziców;
- drugorzędową – obejmującą uczniów już zdiagnozowanych.

Realizacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu.

Zaspokajając potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy rozwijają:

- sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych, w tym występowanie przed publicznością;
- efektywne porozumiewanie się w różnych sytuacjach,
- prezentowanie własnego stanowiska z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi;
- poszukiwanie, porządkowanie, krytyczną analizę oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł;
- gotowość do twórczej i naukowej aktywności uczniów oraz zaciekawienie ich otaczającym światem;
- kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki;
- rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- pracę w zespole i społeczną aktywność;
- aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas zajęć z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Program uwzględnia zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w tym do realizacji na zajęciach z wychowawcą, oraz zadania wychowawcze w przedmiotach.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;

- przeprowadzone badania nt. sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania;
- problematykę edukacji dla bezpieczeństwa, w tym ratownictwo medyczne;
- ustalenie zakresu treści nauczania i liczby godzin zajęć poszczególnych przedmiotów, umożliwiających nauczycielom rozwijanie umiejętności pracy zespołowej uczniów, rozwiązywanie problemów i realizację projektów edukacyjnych;
- działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi;
- wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat;
- wychowanie dzieci i młodzieży w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;
- kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywacji do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwijanie zainteresowania ekologią;
- kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki.

MISJA SZKOŁY:

Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju dziecka oraz zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego. Uwrażliwianie na prawdę i dobro, wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI:

- 1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.**
- 2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.**
- 3. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.**
- 4. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.**

5. **Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości” oraz opartych na sztucznej inteligencji.**
6. **Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.**
7. **Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.**
8. **Wzbogacanie w miarę możliwości wyposażenia sal terapeutycznych według bieżących potrzeb szkoły.**
9. **Planowanie doskonalenia nauczycieli uwzględniające działania mające na celu rozwój umiejętności w zakresie komunikacji z rodzicami, rozwiązywania konfliktów rówieśniczych i sprawowania funkcji wychowawcy klasowego.**
10. **Kontynuowanie działań integrujących uczniów z uwzględnieniem propozycji zgłaszanych przez uczniów i rodziców, z możliwością włączenia w te działania psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego, terapeuty.**
11. **Planowanie działań zapobiegających agresji fizycznej i słownej wśród uczniów poprzez działania profilaktyczne.**

Celem działalności Szkoły jest doprowadzenie do tego, aby uczniowie poprzez wiedzę, umiejętności i postawy społeczne zdobyte w procesie dydaktyczno-wychowawczym byli przygotowani do życia w warunkach współczesnego świata.

Uważamy, że najlepsze efekty osiągniemy poprzez integrację środowiska Nauczycieli-Uczniów-Rodziców. Współpraca pozwoli nam na kompleksowe działania i wpłynie na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Elementem niezbędnym i kluczowym w budowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły było ustalenie wartości najważniejszych dla naszej społeczności szkolnej.

Wartości, jakimi się kierujemy to: szacunek, uczciwość, zrozumienie, wrażliwość naprawdę i dobro, poczucie własnej godności i tolerancja.

W pracy odwołujemy się do tradycji szkoły, a naszą dewizą jest życzliwość i otwartość.

UCZESTNICZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- opracowują i realizują plan Wychowawczo-Profilaktyczny w klasach;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec ucznia, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;

- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Uczniowie :

- przestrzegają Regulaminu Szkoły;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;

- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w wolontariacie.

Pedagog szkolny, pedagog specjalny i psycholog szkolny:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji kryzysowych, wynikających z izolacji dzieci podczas pandemii.
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- rozwiązują problemy dydaktyczne i wychowawcze uczniów;
- prowadzą zajęcia specjalistyczne według potrzeb placówki;
- **określają niezbędne do nauki warunki (sprzęt specjalistyczny, środki dydaktyczne, technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia);**
- **współpracują z zespołem, o którym mowa w przepisach o organizacji kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów z niepełnosprawnością, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym – w zakresie opracowania i realizacji**

indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

- **współpracują z instytucjami wspierającymi działania szkoły;**
- **przedstawiają radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki mającego na celu podnoszenie jakości edukacji włączającej;**
- **dzielią się z rodzicami wiedzą i dobrymi praktykami w zakresie pracy wychowawczo-dydaktycznej.**

DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- ankiety skierowanej do uczniów, nauczycieli, rodziców,
- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- analizy dokumentacji szkolnej,
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dzienników,
- sprawozdań semestralnych opracowanych przez wychowawców,
- analizy przypadku.

W wyniku diagnozy i ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego roku szkolnym 2023/2024 wyloniono następujące obszary problemowe:

- niewystarczająca komunikacja interpersonalna i społeczna (*spostrzeżenia wychowawców, specjalistów*)
- niska motywacja do nauki (*analiza ocen cząstkowych uczniów, spostrzeżenia nauczycieli*)
- niewłaściwa organizacja i higiena procesu nauki i czasu wolnego spowodowana m.in. nadmiernym korzystaniem z urządzeń cyfrowych, w tym gry komputerowe i media społecznościowe (*rozmowy z rodzicami, nauczycielami*)

- zaburzenia emocjonalne i społeczne uczniów związane z okresem dorastania (*spostrzeżenia wychowawców, rodziców i specjalistów szkolnych*),

- ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego i wspomaganie indywidualnego rozwoju uczniów (*spostrzeżenia rodziców, nauczycieli i specjalistów szkolnych*).

W czerwcu 2024 roku w została przeprowadzona diagnoza funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym i rodzinnym. Badaniem diagnostycznym zostali objęci uczniowie, rodzice oraz nauczyciele. Diagnoza obejmowała także obserwację uczniów i rodziców, ewaluację pracy wychowawców klasowych na koniec roku szkolnego 2023/2024 oraz analizę dokumentacji wychowawców, dziennika pedagoga, pedagoga specjalnego i psychologa.

Czynniki ryzyka:

1. **zbyt dużo czasu uczniowie poświęcają w Internecie na rozrywkę i gry komputerowe;**
2. **eksperymenty uczniów z papierosami elektronicznymi;**
3. **zdarzają się sytuacje przemocy rówieśniczej – agresja słowna i fizyczna;**
4. **sytuacje wykluczania i nietolerancji w grupach klasowych;**
5. **przypadki trudnej sytuacji uczniów uwarunkowanych dysfunkcjami rodziny w tym wysoka absencja dziecka w szkole;**
6. **coraz większa labilność emocjonalna wśród dzieci i młodzieży szkolnej.**

Czynniki chroniące :

1. **większość uczniów wychowuje się w rodzinach pełnych, prawidłowo funkcjonujących, w dobrych warunkach materialnych;**
2. **przeważająca liczba uczniów czuje się w szkole bezpiecznie;**
3. **uczniowie i rodzice mają możliwość korzystania z pomocy specjalistów szkolnych;**
4. **udział w programach profilaktycznych realizowanych w placówce;**
5. **udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych;**

6. objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów według zaleceń;
7. działania o charakterze integracyjnym;
8. możliwość uczestnictwa przez uczniów w konkursach szkolnych, zawodach sportowych oraz akcjach charytatywnych.

Rekomendacje do programu wychowawczo-profilaktycznego na bieżący rok szkolny:

1. Podnoszenie kompetencji pedagogicznych rodziców w zakresie:
 - a) racjonalnego korzystania przez dzieci z urządzeń cyfrowych ;
 - b) wychowawczej roli rodziny;
 - c) problemy psychiczne i emocjonalne m.in. depresja, lęki, samookaleczenia u dzieci;
 - d) integracja – jak pomóc dziecku budować relacje z rówieśnikami w nowy roku szkolnym;
 - e) motywowanie dziecka do nauki – rola rodzica;
 - f) uzależnienia dzieci i młodzieży.
2. Wskazywanie uczniom i rodzicom alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
3. Kontynuowanie realizacji programów profilaktycznych zapobiegających uzależnieniom.
4. Działania w zakresie wywiązywania się z obowiązków szkolnych przez uczniów (stosować procedury, współpracować z rodzicami, pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem) .
5. Nauka norm i zasad właściwego zachowania uczniów na lekcji i w czasie przerw.
6. Kontynuowanie rozwijania nawyków w celu ochrony środowiska i klimatu.
7. Wprowadzenie uczniów w zagadnienia związane z odpowiedzialnością prawną nieletnich (klasy VI-VIII).
8. Wzmocnienie działań wychowawczych w zakresie: przejawów przemocy i kształtowania właściwych postaw - szacunku, empatii, koleżeństwa, przyjaźni, wzajemnej pomocy, tolerancji, akceptacji drugiego człowieka (uczniowie narodowości ukraińskiej, uczniowie z niepełnosprawnościami, Zespołem Aspergera, Autyzmem itp).

9. Podejmowanie tematyki integracji uczniów pełnosprawnych z niepełnosprawnymi.

Powyższe rekomendacje zostaną uwzględnione w planach wychowawców klasowych na rok szkolny 2024/2025.

PRZEWIDYWANE EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH

1. Uczeń otrzymuje wsparcie i rozwija się w różnych aspektach rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, fizycznego i duchowego.
2. Uczeń wyraża potrzebę i chęć działania w grupie rówieśniczej i wykazuje współodpowiedzialność za działanie grupy.
3. Uczeń jest świadomy swoich praw i obowiązków, zna formy odmawiania innym i wie, do kogo może się zwrócić o pomoc.
4. Uczeń dostrzega wpływ innych osób na kształtowanie jego osobowości i drogi życiowej, potrafi to prawidłowo ocenić. Ma świadomość swoich wad i zalet.
5. Uczeń współtworzy wspólnotę nauczycieli i uczniów.
6. Uczeń zna zagrożenia związane z życiem w swoim środowisku, rozumie ograniczenia wynikające z jego wieku.
7. Uczeń rozumie wagę wyznaczania celów, potrafi je określić i dąży do ich osiągnięcia.
8. Uczeń wykorzystuje w praktyce umiejętności nabyte w programach profilaktycznych.
9. Uczeń uwrażliwia się i dostrzega potrzeby drugiego człowieka.
10. Uczeń potrafi właściwie zachować się w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia.
11. Rodzice stosują zasady profilaktyki domowej. Coraz więcej rodziców jest przekonanych, że wychowanie, profilaktyka i współdziałanie ze szkołą - nauczycielami jest drogą do zapobiegania kryzysu w rodzinie.

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

DO REALIZACJI W KLASACH I – III

OBSZAR	ZADANIA KLAS I - III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none">✓ Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.✓ Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej.✓ Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym.✓ Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.✓ Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.✓ Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin.✓ Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania w sytuacjach zwycięstwa i porażki.✓ Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.✓ Zwiększenie dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w klasach ogólnodostępnych i integracyjnych.✓ Wzmacnianie zdrowia psychicznego.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none">✓ Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.✓ Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł.✓ Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.✓ Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi.✓ Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia, członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.✓ Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym, potrzebującym, niepełnosprawnym.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów rówieśniczych. ✓ Kształtowanie umiejętności współpracy między dziećmi różnych narodowości.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji , odróżniania dobra od zła. ✓ Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałości o język i kulturę wypowiedzania się. ✓ Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z własnymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalny, uczestniczenie w życiu kulturowym środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność. ✓ Kształtowanie wrażliwości \estetycznej poprzez kontakt z dziełami sztuki, literackimi, wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuka dla dzieci. ✓ Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. ✓ Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. ✓ Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku do pracy ludzi różnych zawodów. ✓ Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań. ✓ Wstępne kształtowanie postaw wyrażający szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną. ✓ Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji. ✓ Kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalnianych do odpowiednich decyzji. ✓ Przestrzeganie kultury słowa w mediach społecznościowych i Internecie.
Bezpieczeństwo – profilaktyka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy. ✓ Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania

zachowań ryzykownych (problemowych)	<p>sytuacjom problemowym.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drodze. ✓ Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych. ✓ Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.
---	--

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

DO REALIZACJI W KLASACH IV – VIII

OBSZAR	ZADANIA KLAS IV - VIII
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. ✓ Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. ✓ Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. ✓ Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywuja. ✓ Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. ✓ Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby np. świadomości mocnych i słabych stron. ✓ Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszej wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowie fizycznego. ✓ Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za

	<p>swoje działania, decyzje.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. ✓ Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko i długoterminowych. ✓ Rozwiązanie umiejętności oceny własnych możliwości. ✓ Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystywania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. ✓ Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. ✓ Zwiększenie dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom w klasach ogólnodostępnych i integracyjnych. ✓ Realizacja tzw. godziny dostępności dla rodziców i uczniów.
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. ✓ Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. ✓ Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej. ✓ Rozwijanie poczucia przynależności do grupy – samorząd uczniowski, Szkolne Koło Wolontariatu, drużyna sportowa, klasa. ✓ Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znanych i autorytetów. ✓ Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. ✓ Uwrażliwienie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy – wolontariat. ✓ Rozwiązanie umiejętności komunikacyjnych – wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. ✓ Rozwiązanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. ✓ Rozwiązanie samorządności. ✓ Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. ✓ Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. ✓ Rozwiązanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczności. ✓ Kształtowanie umiejętności współpracy między dziećmi różnych narodowości.
<p>Kultura – wartości, normy, wzory</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. ✓ Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

zachowań	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. ✓ Uwrażliwienie na kwestie moralne np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. ✓ Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia, samokształcenia i zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. ✓ Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. ✓ Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. ✓ Rozwijanie umiejętności właściwego wyrażania własnych emocji. ✓ Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. ✓ Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. ✓ Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. ✓ Rozwijanie szacunku do kultury i dorobku narodowego. ✓ Rozwijanie takich cech jak pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. ✓ Wzmacnianie więzi ze społecznością lokalną. ✓ Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat humanitaryzmu. ✓ Zachęcanie do sięgania do korzeni dziedzictwa cywilizacyjnego Europy. ✓ Przestrzeganie kultury słowa w mediach społecznościowych i Internecie.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. ✓ Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. ✓ Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi. ✓ Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. ✓ Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi. ✓ Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. ✓ Dostarczanie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. ✓ Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. ✓ Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. ✓ Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. ✓ Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemów.
--	--

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO RODZICÓW

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Informowanie rodziców o działaniach szkoły	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. ✓ Zapoznanie z organizacją warsztatów oraz programów profilaktycznych. ✓ Zapoznanie z obowiązującymi procedurami w szkole, zasadami współpracy z instytucjami.
2. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu uczniów, mocnych i słabych stronach. ✓ Indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem podczas godzin dostępności i dyżurów dla rodzica. ✓ Analizowanie z rodzicami frekwencji dziecka, wyjaśnianie przyczyn nieobecności. ✓ Organizacja zebrań z rodzicami.
3. Współpraca z rodzicami	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomoc rodziców w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych. ✓ Współpraca rodziców z Radą Pedagogiczną. ✓ Promowanie wśród rodziców postawy prozdrowotnej zdrowego stylu życia. ✓ Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i rzetelne przeprowadzenie spotkań z rodzicami. ✓ Sumienne prowadzenie dyżurów podczas tzw. godziny dostępności. ✓ Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu, wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców.
4. Pedagogizacja rodziców	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spotkania ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką (pedagog, psycholog, pedagog specjalny, przedstawiciele instytucji zgodnie z bieżącymi potrzebami szkoły).

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Udział rodziców w programach profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego. ✓ Upowszechnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i rodziców w najbliższym środowisku.
--	---

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Propagowanie kursów, szkoleń, konferencji	✓ Informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza szkołą.
2. Organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli	✓ Organizowanie szkoleń, warsztatów dla Rady Pedagogicznej zgodnie z bieżącymi potrzebami szkoły.
3. Upowszechnianie literatury dotyczącej profilaktyki	✓ Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki.
4. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych.	✓ Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
5. Działania w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.	✓ Rozpowszechnianie informacji na temat standardów ochrony małoletnich monitorowanie stosowania Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Realizacja treści wychowawczych programu przyniesie efekty, przejawiające się w następujących umiejętnościach uczniów:

- ✓ sprawnym komunikowaniu się w języku polskim i językach obcych oraz występowaniu przed publicznością;
- ✓ efekty w porozumiewaniu się w różnych sytuacjach, prezentowaniu własnego stanowiska z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi;
- ✓ poszukiwaniu, porządkowaniu, krytycznej analizie oraz wykorzystaniu informacji z różnych źródeł;
- ✓ gotowości do twórczej i naukowej aktywności, zaciekawieniu otaczającym światem;
- ✓ kreatywnym rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki;
- ✓ rozwiązywaniu problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- ✓ pracy w zespole;
- ✓ aktywnego udziału w życiu kulturalnym szkoły i w środowisku lokalnym.

Profilaktyka prowadzona wśród środowiska szkolnym przyniesie efekty w postaci:

- ✓ dostarczenia wszystkim odbiorcom rzetelnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń;
- ✓ udoskonalenia umiejętności interpersonalnych, a także umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów;
- ✓ nawiązania pozytywnych więzi w grupach społecznych;
- ✓ brania odpowiedzialności za swoje wybory i działania;
- ✓ rozwoju środowiska szkolnego i rodzinnego, w których przestrzegane są normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu.

Efektom działań profilaktycznych będą pozytywne zmiany w wiedzy uczniów:

- ✓ na temat społecznych i zdrowotnych skutków zachowań ryzykownych;

- ✓ konsekwencjach prawnych związanych z przemocą i uzależnieniami;
- ✓ na temat oferty pomocy specjalistycznej w przypadku wystąpienia zachowań ryzykownych;
- ✓ na temat obowiązujących procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych w szkole;
- ✓ systematyczne realizowanie obowiązku szkolnego;
- ✓ przestrzegali zasad współżycia społecznego;
- ✓ posługiwanie się piękną polszczyzną.

Realizacja działań profilaktycznych przyniesie też efekty w wiedzy i postawach nauczycieli:

- ✓ ugruntowanie wiedzy na temat okresu rozwojowego dzieci i młodzieży;
- ✓ poszerzenie wiedzy na temat zachowań ryzykownych;
- ✓ rozpoznanie uczniów z grupy ryzyka w klasie, szkole;
- ✓ udzielanie uczniom wsparcia w sytuacjach konfliktowych i kryzysowych;
- ✓ podejmowanie współpracy z rodzicami uczniów przejawiających zachowania dysfunkcyjne;
- ✓ budowanie podmiotowych relacji z uczniami i ich rodzicami.

Oczekiwanie efekty działań w wiedzy i postawa wśród rodziców:

- ✓ znajomość zapisów statutu szkoły dotyczących procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych;
- ✓ poszerzenie wiedzy na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- ✓ korzystanie z oferty pomocy specjalistycznej w przypadku wystąpienia zachowań ryzykownych lub uzależnień;
- ✓ uczestniczenie w programach profilaktycznych, kampaniach społecznych, promocji zdrowego stylu życia;
- ✓ podejmowanie współpracy i aktywnej działalności w życiu szkoły

Oczekujemy pozytywnych zmian w postawach i zachowaniu uczniów w postaci:

- ✓ rozwój umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;

- ✓ wzmocnienie poczucia własnej wartości;
- ✓ ukształtowanie zasad moralnych;
- ✓ rozwoju umiejętności życiowych-samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania własnych emocji, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z presją;
- ✓ zwiększenia motywacji uczniów do pokonywania trudności;
- ✓ ukształtowania postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i swoje postępowanie;
- ✓ poczucia więzi ze szkołą.

Efektom działań profilaktycznych mają być pozytywne zmiany w funkcjonowaniu szkolnym uczniów tak, aby:

- ✓ uczniowie włączali się do realizacji programów profilaktycznych;
- ✓ angażowali się w programy wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej;
- ✓ pełnili funkcje społeczne w szkole i w środowisku (Samorząd Uczniowski, Szkolne Koło Wolontariatu);
- ✓ podejmowali działania o charakterze wolontariatu;
- ✓ korzystali z oferty zajęć pozalekcyjnych;
- ✓ aktywnie spędzali czas wolny;
- ✓ brali udział w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych;
- ✓ aktywnie uczestniczyli w wycieczkach, festynach szkolnych i środowiskowych;
- ✓ osiągnęli pozytywne wyniki w nauce na miarę swoich możliwości psychofizycznych.

PLAN REALIZACJI ZADAŃ W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

Szczegółowe sposoby realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych zawarte są w kalendarzu imprez, uroczystości i przedsięwzięć na rok szkolny 2024/25, który stanowi załącznik do niniejszego Programu.

KLASY I-III

OBSZAR	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
Zdrowie – edukacja zdrowotna	➤ Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własnej i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.	➤ Działania promujące higienę, bezpieczeństwo i zdrowy styl życia. ➤ Aktywne i twórcze zaangażowanie w edukację prozdrowotną i promocję zdrowia.	➤ wychowawcy klas I-III ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog ➤ pielęgniarka szkolna	cały rok szkolny
	➤ Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej.	➤ Działania promujące higienę, bezpieczeństwo i zdrowy styl życia. ➤ Udział w konkursach.		
	➤ Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym.	➤ Promowanie zdrowego stylu życia podczas zajęć wychowania fizycznego, lekcji z wychowawcą.		
	➤ Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i innych.	➤ Spotkania ze specjalistami z zakresu promocji zdrowia.		

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku oraz umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktywne i twórcze zaangażowanie w edukację prozdrowotną i promocję zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udział w konkursach związanych ze zdrowym trybem życia. ➤ Udział w akcjach związanych z ochroną środowiska ➤ Szkolne gazetki promujące działania prozdrowotne –zdjęcia i krótkie sprawozdania z podejmowanych działań. ➤ Organizacja zajęć profilaktycznych ➤ udostępnianie informacji dotyczących zapobiegania chorobom zakaźnym. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzmacnianie zdrowia psychicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ udzielanie wsparcia uczniom w sytuacjach kryzysowych ➤ edukacja w zakresie zarządzania emocjami i budowania relacji społecznych 		

<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>➤ Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.</p>	<p>➤ Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji własnych doświadczeń. ➤ Organizowanie konkursów recytatorskich, czytelniczych, pięknego czytania.</p>	<p>➤ Wychowawcy klas I-III ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog ➤ nauczyciele biblioteki ➤ nauczyciele świetlicy</p>	<p>cały rok szkolny</p>
	<p>➤ Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>	<p>➤ Zapoznanie uczniów z Konwencją o Prawach Dziecka: prawa osobiste, publiczne, socjalne, ekonomiczne, Informacja o działalności Rzecznika Praw Dziecka.</p>		
	<p>➤ Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł.</p>	<p>➤ Ustalanie zasad klasowych ➤ Organizowanie imprez klasowych ➤ Udział w uroczystościach, apelach szkolnych</p>		
	<p>➤ Kształtowania umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.</p>	<p>➤ Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>		
	<p>➤ Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc</p>	<p>➤ Integracja z uczniami niepełnosprawnymi oraz dziećmi innej</p>		

	<p>słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p>	<p>narodowości poprzez zabawy i udział w akcjach charytatywnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowanie relacji rówieśniczych w oparciu o tolerancję wobec różnych religii, tradycji i osób różnych narodowości 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowanie relacji rówieśniczych w oparciu o tolerancję wobec różnych religii, tradycji i osób różnych narodowości. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie wspólnego spędzania czasu dzieci polskich z obcokrajowcami. ➤ Zajęcia dodatkowe z nauki języka polskiego dla obcokrajowców. 		
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie Umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ udział w uroczystościach szkolnych i miejskich 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wychowawcy klas I-III ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog ➤ nauczyciele biblioteki ➤ nauczyciele świetlicy 	<p>cały rok szkolny</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ apele szkolne związane ze świętami narodowymi 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udział w akcjach charytatywnych ➤ Udział w zajęciach 		

	odróżniania dobra od zła.	wychowawczych i profilaktycznych.		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi różnych kultur, religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. 	Gry i zabawy integracyjne podczas festynu rodzinnego.		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tworzenie gazetek informacyjnych na korytarzach i w klasach. ➤ Wycieczki tematyczne. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie kółek zainteresowań, zespołów wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie postawy patriotycznej poprzez znajomość hymnu narodowego, godła i barw narodowych, udziału w apelach historycznych. ➤ Kształtowanie postawy szacunku wobec symboli 		

		<p>narodowych innych Państw.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie apeli z okazji świąt państwowych Święto Niepodległości Święto Konstytucji Trzeciego Maja. ➤ Wykonanie tematycznych gazetek ściennych. ➤ Udział w konkursach historycznych. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stosowanie nalekcjach aktywizujących metod pracy, np. ćwiczenia grupowe, ćwiczenia asertywności rozwijające umiejętności odróżniania dobra od zła. ➤ Poszukiwanie wzorów do naśladowania wśród postaci literackich, historycznych i współcześnie żyjących. ➤ Pomoc kolegom w codziennych czynnościach szkolnych. 		
<p>Bezpieczeństwo –profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie spotkań z Policjantem. ➤ Udział w pogadankach na temat bezpieczeństwa. ➤ Zapoznanie uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy klas I-III ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog ➤ funkcjonariusze Policji 	<p>wrzesień, cały rok szkolny</p>

	<p>Zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych.</p>	<p>z udzielaniem pierwszej pomocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczenie prawidłowego zachowania się w razie pożaru wypadku, kradzieży. ➤ Zapoznanie dzieci z prawidłowym zachowaniem w razie alarmu (próbna ewakuacja). ➤ Wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpieczeństwa w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, w drodze do szkoły i ze szkoły. ➤ Zapoznanie z przepisami ruchu drogowego. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem technologii informacyjnej. ➤ Udział w konkursach informatycznych. ➤ Uświadomienie zagrożeń płynących ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych 		

		<p>i telefonów komórkowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapoznanie uczniów z przeznaczeniem i obsługą nowoczesnych urządzeń technicznych. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uświadomienie społeczności szkolnej zagrożeń związanych z nadmiernych z urządzeń cyfrowych. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wdrażanie uczniów do utrzymywania czystości w miejscu pracy i najbliższym otoczeniu, pełnienie dyżurów klasowych. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wprowadzać właściwy sposób prowadzenia rozmów z uczniami z doświadczeniem migracyjnym. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stwarzać przyjazną atmosferę poprzez rozmowy, spotkania, zabawy integrujące. 		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzmacniać poczucie bezpieczeństwa poprzez zapewnienie bezpiecznego pobytu w szkole i w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie pomocy i informacji dla uczniów i rodziców o sposobach i charakterze wsparcia, które może udzielić szkoła. ➤ Kierowanie rodziców do właściwych instytucji i urzędów. 		
--	--	---	--	--

KLASY IV-VIII

ZDROWIE-EDUKACJAZDROWOTNA

CELE:

1. Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego.
2. Upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju.
3. Motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwijanie zainteresowań ekologią.
4. Kształtowanie postaw prozdrowotnych.
5. Wdrażanie uczniów do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.
6. Ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej i stosowania profilaktyki.

ZADANIA	SPOSÓBREALIZACJI	REALIZATORZY	TERMINREALIZACJI
1.Przekazanie uczniom podstawowej wiedzy na temat stresu i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Ćwiczenia i zajęcia warsztatowe. ➤ Zajęcia ze specjalistami ➤ Zajęcia z pedagogiem szkolnym. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy klas ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

<p>2. Zwiększanie motywacji uczniów do nauki i pracy nad sobą. Pomoc w przezwyciężaniu trudności szkolnych. Wspieranie uzdolnień uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Diagnozy pedagogiczne (stylu uczenia się, preferencje sensoryczne, kanał percepcji, wielorakie inteligencje). ➤ Indywidualizacja wymagań edukacyjnych. ➤ Udzielanie pomocy pedagogiczno-psychologicznej, włączanie uczniów do zajęć specjalistycznych (logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze). ➤ Koła zainteresowań. ➤ Konkursy, olimpiady, zawody sportowe. ➤ Prezentacja uzdolnień i zainteresowań na forum klasy i szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy klas ➤ nauczyciele ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
<p>3. Rozwijanie umiejętności poznania siebie, swoich możliwości, mocnych i słabych stron, określenia swojego potencjału i konstruktywnego obrazu siebie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Koła zainteresowań. ➤ Zajęcia pozalekcyjne. ➤ Spotkania ze specjalistą. ➤ Diagnozy pedagogiczne. ➤ Prezentacja uzdolnień i zainteresowań na forum klasy i szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy klas ➤ doradca zawodowy ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog ➤ Samorząd Uczniowski 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

<p>4.Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych zachodzących w okresie dojrzewania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Spotkania z pielęgniarką. ➤ Realizacja programów zdrowotnych. ➤ Realizacja przedmiotu “Wychowanie do życia w rodzinie.” 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy klas ➤ pielęgniarka ➤ realizatorzy programów <ul style="list-style-type: none"> ➤ nauczyciele ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog ➤ pedagog szkolny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
<p>5.Wspieranie rozwoju osobistego uczniów –umiejętności wyznaczania celów, podejmowania decyzji, hierarchizacji zadań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Udział w projektach. ➤ Współdział uczniów w tworzenie życia klasy i szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy klas ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog ➤ realizatorzy projektów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
<p>6.Promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Zajęcia ćwiczeniowe i warsztatowe. ➤ Projekty i program prozdrowotne. ➤ Pikniki, festyny, wycieczki. ➤ Turnieje, zawody sportowe. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy klas ➤ nauczyciele ➤ specjaliści ➤ realizatorzy programów zdrowotnych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
<p>7.Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów. Przeciwdziałanie złym stanom emocjonalnym, depresji, zachowaniom autoagresywnym i samobójstwom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spotkania ze specjalistami. ➤ Udział w programach edukacyjnych. ➤ Udział w zajęciach terapeutycznych. ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Zajęcia integracyjne. ➤ Obserwacje zachowań uczniów. ➤ Rozmowy wspierające. ➤ Współpraca z rodzicami. ➤ Zapewnienie uczniowi zaufanego 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog ➤ realizatorzy programów edukacyjnych <ul style="list-style-type: none"> ➤ rodzice 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

	<p>miejsca, do którego może zgłosić się o pomoc.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie działań na rzecz zapobiegania depresji, samobójstwom i innym zachowaniom autodestrukcyjnym w populacjach o zwiększonym ryzyku. 		
8.Higieniczny tryb życia.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Prelekcje na temat higieny osobistej, zdrowego odżywiania, znaczenia ruchu i wypoczynku, gospodarowania czasem wolnym, zapobiegania chorobom, itp. ➤ Udział w programach edukacyjnych. ➤ Udział w konkursach zdrowotnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ pielęgniarka ➤ nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
9.Ekologia wokół nas. Kształtowanie szacunku do środowiska przyrodniczego.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Zajęcia w terenie. ➤ Udział w projektach ekologicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele ➤ realizatorzy programów i projektów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

RELACJE-KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH

CELE:

1. Budowanie relacji społecznych sprzyjających bezpieczeństwu uczniów.
2. Rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów.
3. Przygotowanie i zachęcanie uczniów do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego i do angażowania się w wolontariat.
4. Rozwijanie kompetencji, takich jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
5. Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia.
6. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
1. Integrowanie zespołów klasowych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Zajęcia integracyjne. ➤ Podpisywanie kontraktów klasowych. ➤ Udział w programach integracyjnych. ➤ Zajęcia integracyjne ze specjalistami szkolnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ specjaliści szkolni ➤ nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
2. Promowanie praw dziecka.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Prelekcje. ➤ Gazetki. ➤ Obchody Dnia Dziecka. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
3. Doskonalenie umiejętności interpersonalnych uczniów (szczególnie umiejętności komunikowania się i współpracy).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Zajęcia ćwiczeniowe i warsztatowe. ➤ Projekty edukacyjno-wychowawcze. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

		➤ nauczyciele	
4. Wsparcie u uczniów postaw przedsiębiorczości, kreatywności i dążenia do samokształcenia.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Zajęcia ćwiczeniowe. ➤ Warsztaty. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele ➤ doradca zawodowy 	➤ cały rok szkolny
5. Rozwijanie samorządności uczniowskiej.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wybór trójek klasowych. ➤ Organizacja wyborów do samorządu uczniowskiego. ➤ Działalność samorządu uczniowskiego. ➤ Podejmowanie inicjatyw na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ opiekun samorządu szkolnego 	➤ cały rok szkolny
6. Promowanie działań szkolnego wolontariatu.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działalność szkolnego koła wolontariatu. ➤ Udział w akcjach charytatywnych szkolnych i lokalnych. ➤ Współpraca z organizacjami charytatywnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ opiekun wolontariatu ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog 	➤ cały rok szkolny
7. Wdrażanie uczniów do poszanowania więzi rodzinnych i tradycji.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizacja spotkań klasowych z udziałem rodziców. ➤ Pomoc uczniów przy organizacji festynów rodzinnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog ➤ nauczyciel ➤ "Wychowanie do 	➤ cały rok szkolny

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uroczystości klasowe. ➤ Zajęcia „Wychowanie do życia w rodzinie”. 	życia w rodzinie”	
8.Rozwijanie przynależności uczniów do społeczności szkolnej i lokalnej.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Zajęcia w terenie. ➤ Udział w uroczystościach klasowych, szkolnych, miejskich. ➤ Organizacja apeli i uroczystości. ➤ Reprezentowanie szkoły na zewnątrz (poczet sztandarowy). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele ➤ poczet sztandarowy 	➤ cały rok szkolny
9.Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Prelekcje na temat historii miasta, regionu. ➤ Udział w obchodach uroczystościach szkolnych, lokalnych, państwowych. ➤ Udział w spotkaniach z ludźmi kultury, przedstawicielami lokalnej społeczności. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele 	➤ cały rok szkolny
10.Budowanie relacji rówieśniczych w oparciu o tolerancję wobec różnych religii, tradycji i osób różnych narodowości.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Integracja międzykulturowa – organizowanie spotkań i lekcji, podczas których uczniowie innych narodowości będą mogli przedstawić swój kraj, jego kulturę, tradycje itp. ➤ Udział w projektach międzynarodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wychowawca ➤ Nauczyciele ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog 	➤ Cały rok szkolny

11. Wprowadzenie skutecznego sposobu i form porozumiewania się z uczniami innych narodowości.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wdrożenie obcokrajowców do dodatkowych zajęć z nauki języka polskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawca ➤ nauczyciele ➤ pedagog specjalny ➤ pedagog specjalny 	➤ cały rok szkolny
12. Organizowanie wspólnego spędzania czasu dzieci polskich z obcokrajowcami.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie wspólnych wycieczek, wyjść do kina, teatru. ➤ Prowadzenie zajęć integracyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wychowawca ➤ nauczyciele 	➤ cały rok szkolny

KULTURA-WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ

CELE:

- 1. Wprowadzanie uczniów w świat wartości.**
- 2. Wskazywanie wzorów postępowania.**
- 3. Formowanie uczniów poczucia godności własnej i szacunku dla godności innych osób.**
- 4. Dbanie o wychowanie w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.**
- 5. Ukazywanie wartości i wiedzy.**
- 6. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.**

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
1. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze, prelekcje. ➤ Wyjścia do muzeum, na wystawy. ➤ Wycieczki edukacyjne. ➤ Apele, uroczystości z okazji świąt tnarodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
2. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Udział w konkursach. ➤ Udział w przedstawieniach. ➤ Wyjścia do kina, teatru. ➤ Udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
3. Wskazywanie na wartości. Pomoc w rozwijaniu sprawności moralnych (pracowitości, prawdomówności, odpowiedzialności, rzetelności, wytrwałości.)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Ćwiczenia. ➤ Zajęcia warsztatowe. ➤ Prelekcje. ➤ Angażowanie uczniów w życie klasy, szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ specjaliści szkolni ➤ nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
4. Wskazywanie zasad kulturalnego zachowania się.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze, ➤ Pogadanki, ➤ Zajęcia ćwiczeniowe, warsztatowe, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele ➤ specjaliści szkolni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
5. Określanie zasad dotyczących szanowania mienia własnego, innych uczniów i szkolnego.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze, pogadanki. ➤ Tworzenie zasad klasowych, regulaminów, określanie konsekwencji. ➤ Spotkanie z Policjantem, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ pedagog szkolny ➤ przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Mławie. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

6.Rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Włączanie uczniów do kół przedmiotowych i zajęć pozalekcyjnych. ➤ Konkursy szkolne. ➤ Realizacja programów edukacyjnych, sportowych. ➤ Organizowanie czasu według zainteresowań uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele ➤ nauczyciele świetlicy ➤ nauczyciele biblioteki 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
7.Rozwijanie pozytywnego stosunku uczniów do zdobywania wiedzy.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Motywowanie uczniów do pracy. ➤ Stosowanie pochwał ustnych i pisemnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele ➤ specjaliści szkolni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
8.Motywowanie uczniów do systematycznego uczęszczania do szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Monitorowanie obowiązków szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ specjaliści szkolni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
9.Dbanie o wychowanie uczniów w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka i troski o jego dobro.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Pogadanki. ➤ Prelekcje. ➤ Filmy przedstawiające sylwetki wybitnych ludzi. ➤ Udział w akcjach charytatywnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele ➤ specjaliści szkolni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH I PROBLEMOWYCH

CELE:

1. **Rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania.**
2. **Wyposażenie uczniów w wiadomości pozwalające lepiej zrozumieć świat.**
3. **Przygotowanie uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, nawiązywania i utrzymywania relacji z innymi użytkownikami sieci opartych na wzajemnym szacunku.**
4. **Wdrażanie uczniów do zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.**
5. **Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych stosowaniu agresji, przemocy, mowy nienawiści, używaniu środków uzależniających.**

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
1. Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia dydaktyczne z poszczególnych przedmiotów. ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Realizacje projektów edukacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
2. Wskazywanie mocnych stron uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Udział w programach edukacyjnych, rozwijających umiejętności psychospołeczne uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ specjaliści szkolni ➤ realizatorzy programów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
3. Wzmacnianie postawy asertywnej uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Zajęcia ćwiczeniowe, warsztatowe. ➤ Treningi umiejętności. ➤ Zajęcia z pedagogiem. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ pedagog szkolny, psycholog 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

<p>4. Rozwijaniu u uczniów umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i rozwiązywania konfliktów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Zajęcia ćwiczeniowe, warsztatowe. ➤ Realizacja programów. ➤ Współpraca z rodzicami uczniów. ➤ Zapewnienie uczniowi zaufanego miejsca, do którego może zgłosić się o pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ pedagog szkolny ➤ rodzice ➤ realizatorzy programów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
<p>5. Zwiększeniu wiedzy uczniów na temat zagrożeń we współczesnym świecie: (uzależnień od środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, przemocy, cyberprzemocy, ryzykownych zachowań seksualnych).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Pogadanki. ➤ Prelekcje. ➤ Realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych. ➤ profilaktycznych. ➤ Projekcje filmów profilaktycznych. ➤ Udział w konkursach wiedzy, plastycznych, literackich. ➤ Prelekcje dla rodziców. ➤ Gazetki tematyczne. ➤ Realizacja zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie.” ➤ Konsultacja problemu z rodzicami i opiekunami prawnymi ucznia. ➤ Przedstawienie możliwych miejsc, w których mogą szukać pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ pedagog szkolny ➤ pedagog specjalny ➤ psycholog ➤ nauczyciele świetlicy ➤ nauczyciele biblioteki ➤ nauczyciele ➤ rodzice ➤ nauczyciel „Wychowanie do życia w rodzinie” ➤ realizatorzy programów profilaktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

<p>6. Wskazywanie sposobów bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z mediów cyfrowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Wykłady, prelekcje. ➤ Pokazy multimedialne. ➤ Udział w badaniach, diagnozach. ➤ Realizacja programów edukacyjnych. ➤ Reagowanie na przejawy przemocy internetowej. ➤ Uważliwanie na krytykę informacji i wiadomości znalezionych w Internecie. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ nauczyciele informatyki ➤ pedagog szkolny ➤ realizatorzy programów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
<p>7. Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Korzystanie z komputerów podczas procesu nauczania zdalnego. ➤ Udostępnienie platformy edukacyjnej Microsoft Teams wraz ze wszystkimi jej zasobami. ➤ Korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej. ➤ Umiejętne dostosowanie metod pracy podczas kształcenia na odległość ze szczególnym zwróceniem uwagi na indywidualne potrzeby edukacyjne i rozwojowe uczniów oraz ich możliwości psychofizyczne. ➤ Integracja grupy- utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami również w czasie kształcenia na odległość (zebrania, spotkania zespołów wielospecjalistycznej oceny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dyrektor ➤ wychowawcy klas ➤ nauczyciele ➤ pedagog szkolny ➤ nauczyciel “Wiedzy o społeczeństwie” 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

	<p>funkcjonowania uczniów oraz bieżące przekazywanie informacji).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tematyka zajęć „Wiedzy o społeczeństwie.” 		
8. Dostarczenie uczniom wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Prelekcje. ➤ Wskazywanie procedur postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo. ➤ Współpraca z rodzicami uczniów. ➤ Spotkania z przedstawicielami Policji, Sądu Rodzinnego. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy klas ➤ pedagog szkolny ➤ przedstawiciele Policji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
9. Budowanie w szkole klimatu zaufania i bezpieczeństwa.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekcje wychowawcze. ➤ Promowanie praw człowieka, ucznia, dziecka. ➤ Realizacja projektów szkolnych, lokalnych, tworzenie ceremoniału szkoły i tradycji szkolnej. ➤ Systematyczne diagnozowanie sytuacji wychowawczej w szkole ➤ Wsparcie pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego i psychologa. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy klas ➤ samorząd uczniowski ➤ specjaliści szkolni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny
10. Prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej dla rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nawiązanie dobrych relacji z rodzicami oraz zaangażowanie rodziców do udziału w życiu klasy i szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawcy ➤ pedagog ➤ nauczyciele ➤ specjaliści 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

	<ul style="list-style-type: none">➤ Udzielanie rodzicom porad i konsultacji psychologiczno-pedagogicznych.➤ Udzielanie pomocy w sytuacjach kryzysowych.➤ Organizowanie dla rodziców spotkań, prelekcji, wykładów, programów edukacyjnych, profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.➤ Poszerzanie wiedzy rodziców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania pojawiających się zachowań ryzykownych, wczesnych objawów używania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także sposobów postępowania w tego typu przypadkach.➤ Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców.➤ Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i rodziców w przypadku wystąpienia zachowań ryzykownych lub uzależnień.➤ Przekazywanie informacji rodzicom na temat konsekwencji prawnych związanych z przemocą		
--	--	--	--

	<p>i uzależnieniami.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Informowanie rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkoły z Policją, Sądem Rodzinnym w sytuacjach trudnych. ➤ Dostępność nauczycieli dla rodziców w ramach tzw. godziny dostępności. 		
<p>11. Prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej dla nauczycieli.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wymiana doświadczeń między nauczycielami. ➤ Doskonalenie umiejętności nauczycieli wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami. ➤ Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie warsztatowej pracy z grupą uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dyrekcja szkoły ➤ wszyscy nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cały rok szkolny

	<ul style="list-style-type: none">➤ Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów zachowań ryzykownych, uzależnień.➤ Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli.➤ Poszerzanie wiedzy nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychofizycznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania pojawiania się zachowań ryzykownych, wczesnych objawów używania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także sposobów postępowania w tego typu przypadkach.➤ Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej.		
--	---	--	--

<p>12. Wprowadzać właściwy sposób prowadzenia rozmów na temat konfliktów zbrojnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dowiedzieć się co dziecko czuje, co go niepokoi,. ➤ Uczulić inne dzieci aby nie dopytywały się uczniów innych narodowości o ich sytuację życiową. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wychowawcy ➤ nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wg potrzeb
<p>13. Wzmacniać poczucie bezpieczeństwa poprzez zapewnienie bezpiecznego pobytu w szkole i w Polsce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stwarzać przyjazną atmosferę poprzez rozmowy, spotkania itp. ➤ Zapewnienie pomocy i informacji dla uczniów i rodziców o sposobach i charakterze wsparcia, które może udzielić szkoła. ➤ Kierowanie rodziców do właściwych instytucji i urzędów. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wychowawca ➤ Nauczyciel ➤ Pedagog szkolny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cały rok szkolny

ZADANIA UCZESTNIKÓW I REALIZATORÓW PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY:

Rodzice:

- współdziałają w planowaniu i realizowaniu działań szkoły
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły
- współdziałają w organizowaniu imprez i uroczystości szkolnych
- wspierają dyrekcję, pedagoga, psychologa, wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach
- służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci
- systematycznie kontaktują się z wychowawcą
- aktywnie uczestniczą w rozwiązywaniu pojawiających się problemów dotyczących ich dzieci.

Wychowawcy:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie
- wspierają uczniów w rozwoju
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia
- wnioskują o objęcie wychowanków pomocą psychologiczno – pedagogiczną
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- integrują i kierują zespołem klasowym
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku nauki / obowiązku szkolnego
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie współpracują z rodzicami

- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem i pielęgniarką
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi w porozumieniu z dyrekcją, pedagogiem i psychologiem
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem popularyzują wiedzę psychologiczno – pedagogiczną wśród rodziców i podnoszą ich kompetencje wychowawcze
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych
- odpowiadają za zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wycieczek
- zapoznają uczniów z wymaganiami edukacyjnymi oraz formami i sposobami oceniania
- kontaktują się z rodzicami w przypadku pojawiających się problemów
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych opierając się na rozpoznane potrzeby uczniów, informując o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań
- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą
- realizują w toku pracy treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły

Uczniowie:

- przestrzegają zapisów zawartych w Statucie Szkoły i obowiązujących regulaminach
- współorganizują imprezy i akcje szkolne

- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa
- współtworzą społeczność szkolną korzystając z prawa do samorządności
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni
- prowadzą zdrowy tryb życia
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej.

EWALUACJA

Monitoring programu wychowawczo-profilaktycznego prowadzony jest na bieżąco przez dyrektora szkoły, wychowawców klasowych, pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego oraz psychologa. Poddawany jest systematycznej ewaluacji i modyfikowany zgodnie z zaistniałymi sytuacjami, ma charakter otwarty. Ewaluacja programu dokonywana będzie na zakończenie każdego roku szkolnego. Bieżący monitoring i roczna ewaluacja pozwala na określenie mocnych i słabych stron podjętych oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.

Narzędzia monitorujące: obserwacja zachowań uczniów, aktywności, dyskusje z uczniami i z rodzicami, analiza wytworów uczniów, dokumentów szkolnych, wywiady z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły.

Narzędzia ewaluacyjne: informacje udzielane przez nauczycieli, uczniów i rodziców, sprawozdania wychowawców z realizacji planów wychowawczych, informacje zebranych podczas spotkań z rodzicami, informacje dotyczące współpracy z instytucjami wspomagającymi, sprawozdania opiekunów kółek i przewodniczących zespołów, ankiety dla uczniów, ankiety dla rodziców, wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców) obserwacja i ocena zachowań.